

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/153/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125011207
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2125011207.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Juraja Dziaka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti okresnej prokurátorky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 18.06.2025, sp. zn. 5PP/28/2025, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 07.10.2025 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie z r u š u j e v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku za použitia § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona odsúdeného A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX v B., hlásený trvalý pobyt B. B., Slovenská republika, toho času vo VTOS v ÚZVJS Hrnčiarovce n/P, podmienkovo prepúšťa z výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý trest aktuálne vykonáva v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a ktorý trest mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/54/2023 zo dňa 03.09.2024, právoplatný dňa 19.09.2024.

III. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určuje odsúdenému A. B. C. C. B., nar. XX.XX.XXXX v B., hlásený trvalý pobyt B. B., skúšobnú dobu podmienkového prepustenia v trvaní 3 (tri) roky s probačným dohľadom v trvaní 2 (dva) roky, a zároveň mu ustanovuje s poukazom na § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona nasledovné primerané obmedzenia a povinnosti:

- povinnosť spočívajúcu v príkaze počas skúšobnej doby podmienkového prepustenia s probačným dohľadom zamestnať sa resp. legálnou cestou si zabezpečovať prostriedky na svoje živobytie, alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.
- povinnosť spočívajúcu v príkaze počas skúšobnej doby podmienkového prepustenia s probačným dohľadom pravidelne raz za 2 (dva) mesiace, prvýkrát nasledujúci pracovný deň po podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, dostaviť sa počas trvania probačného dohľadu k probačnému a mediačnému úradníkovi súdu a (i) oznámiť mu adresu svojho aktuálneho pobytu a svoju aktuálnu doručovaciu adresu a tiež (ii) oznámiť mu a preukázať aktuálny spôsob a zdroje svojej obživy.
- obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania a/alebo disponovania s omamnými a/alebo psychotropnými látkami.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením rozhodol tak, že (citácia):

I. Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/54/2023 zo dňa 3.9.2024.

II. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd odsúdenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky. Okresný súd napadnuté rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 22-24 spisu.

Okresný súd svoje stanovisko odôvodnil konštatovaním, že odsúdený splnil všetky tri podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o prvú (zákonnú) podmienku, okresný súd uviedol, že odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody.

Odsúdený podľa rozhodnutia súdu splnil aj prvú materiálnu podmienku – preukázal vo výkone trestu polepšenie plnením svojich povinností, pričom okresný súd vychádzal z hodnotenia ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, kde bolo uvedené, že odsúdený bol do tohto ústavu premiestnený dňa 04.10.2022, vo väzbe bol od 13.03.2022 a vo výkone trestu odňatia slobody odo dňa 17.08.2022. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni, nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Pokiaľ ide o jeho správanie v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, to bolo taktiež na požadovanej úrovni, dodržiaval ústavný poriadok aj rozvrh dňa, nevyvolával konfliktné situácie, počas celého výkonu trestu bol dvakrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 24.01.2025 mimoriadnym povolením návštevy za plnenie pracovných povinností na pracovisku, disciplinárne potrestaný nebol. Zaradený je od začiatku v diferenciacnej skupine „B“. Od 20.10.2022 do 17.05.2023 bol odsúdený zaradený na pracovisku s dohľadom kuchyňa odsúdených, následne bol vyradený z dôvodu nástupu na protitoxikomanickú liečbu. Po absolvovaní liečby bol dňa 23.04.2024 opätovne zaradený na pracovisku s voľným pohybom kuchyňa. Pracovná morálka odsúdeného bola hodnotená kladne, má osvojené pracovné návyky. Počas výkonu trestu udržiaval kontakt s rodinou a kamarátmi, uvedené vzťahy sa javia ako podporné. Odsúdený k svojej trestnej činnosti zastával kritický postoj. Ciele stanovené programom zaobchádzania plnil. Odsúdený absolvoval ochranné protitoxikomanické liečenie uložené mu rozhodnutím. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ ústavu odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť bez uloženia primeraných povinností a obmedzení.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, t.j. očakávanie vedenia riadneho života, aj túto okresný súd označil za splnenú. Z odpisu z registra trestov okresný súd zistil, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát. V minulosti bol trestaný prevažne peňažnými trestami, ktoré boli odsúdeným zaplatené či podmiennečným odsúdením so skúšobnou dobou. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že hoci hodnotenie trestnej minulosti odsúdeného je dôležitým aspektom pri prognóze očakávania vedenia riadneho života, nemožno ho posudzovať mechanicky, ale vo vzájomnej súvislosti so správaním a charakteristikou osoby odsúdeného, resp. aj so stabilným rodinným prostredím, sociálnym zabezpečením odsúdeného, predpokladom zamestnania a možnosťou začlenenia sa do spoločnosti. V prospech odsúdeného teda vyhodnotil aj prísľub do zamestnania poskytnutý spoločnosťou BM13-Company s. r. o., zabezpečené bývanie a stabilné rodinné zázemie (rodina a priatelia sú mu oporou, udržiava s nimi pravidelný kontakt). Vzhľadom na kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, ochotu pracovať a snahu odsúdeného začleniť sa do spoločnosti súd vyhodnotil, že u odsúdeného možno očakávať, že využije súdom poskytnutú šancu viesť riadny život a viac sa trestnej činnosti nedopustí. Poznamenal, že každý si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chyby a na preukázanie, že jeho zlyhanie sa nebude opakovať.

Proti tomuto uzneseniu zahlásila, ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí, sťažnosť okresná prokurátorka (č. I. 21 spisu), ktorú do rozhodnutia sťažnostného súdu bližšie písomne odôvodnila osobitným podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.07.2025 (č. I. 27-31 spisu).

V odôvodnení podanej sťažnosti okresná prokurátorka poukázala na to, že napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, arbitrárne a jeho obsah spočíva len v doslovne prebratom hodnotení ÚVTOS Hrnčiarovce, pričom neobsahuje žiadne vlastné úvahy okresného súdu ohľadom splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Okolnosťou, pokiaľ ide o budúci spôsob vedenia riadneho života odsúdeného, ktorá má v tejto súvislosti veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane vyhodnotenia rizika jeho prípadnej recidívy. Zdôraznila, že aj rozhodnutie súdu a jeho argumentácia musia byť presvedčivé a dostatočne obsiahle, aby bolo možné porozumieť, akými myšlienkovými a logickými postupmi súd dospel k rozhodnutiu odsúdeného podmiennečne prepustiť. Prokurátorka však prioritne napadla nesplnenie druhej materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Prokurátorka uviedla, že nevedno, na základe akého dôvodu prvostupňový súd došiel k záveru, že po podmiennečnom prepustení odsúdený povedie riadny život, pričom poukázala na trestnú minulosť odsúdeného, ktorá má podľa jej názoru gradujúci charakter, teda na základe akých skutočností, okolností či dôkazov súd považuje druhú materiálnu podmienku za splnenú, pričom súd jej splnenie odôvodnil len tým, že odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, a boli mu ukladané aj alternatívne tresty, napríklad peňažné.

Uviedla, že ak by okresný súd skutočne mal záujem na dôslednom zhodnotení správania odsúdeného vo výkone trestu aj v súvislosti so správaním odsúdeného pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, dospel by k jednoznačnému záveru a dôvodným pochybnostiam, či odsúdený bude po podmiennečnom

prepustení viesť riadny život. Uvedené vyplýva z opakovaného páchania trestných činov, a to nie len menej závažných, ale aj zločinu a počas plynutia skúšobnej doby.

Poukázala na to, že dopustil viacerých skutkov, niektorých v počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, konkrétne prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, zločinu lúpeže, prečinu krádeže v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody, prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi a opakovane prečinu krádeže. Podľa jej názoru nešlo o akési jednorazové vybočenie z inak kladného a príkladného správania sa odsúdeného na slobode. Navyše dodala, že podmiennečné odsúdenie odsúdenému nebolo premenené na nepodmiennečný trest odňatia slobody, aj keď tento nevedol riadny život. Poznamenala, že uvedená úvaha okresného súdu vo vzťahu k odsúdenému a splneniu druhej materiálnej podmienky v danom smere absolútne absentuje. Zároveň poukázala na to, že na podmiennečné prepustenie odsúdený nemá právny nárok. Pozitívna prognóza budúceho chovania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, pričom táto musí vyplývať zo zhodnotenia chovania sa odsúdeného počas výkonu trestu a čiastočne i pred jeho výkonom (predchádzajúce odsúdenia).

Vyjadrila sa aj k prísľubu do zamestnania, ktorý odsúdení predkladajú pri podmiennečnom prepustení v tom smere, že súdy by mali skúmať, aká spoločnosť prísľub poskytne (či je aktívna, aké má zisky atď.). Vo vzťahu k tomuto konkrétnemu prípadu uviedla, že prísľub do zamestnania spoločnosti BM13-Company s.r.o. nebol pri doručovaní upovedomenia prokurátora o verejnom zasadnutí súčasťou spisového materiálu a z toto dôvodu prokurátorka nemohla danú spoločnosť preveriť vo verejne dostupných zdrojoch a ani po žiadosti prokurátorky okresný súd jej tento prísľub do zamestnania nedoručil. Zo zistení prokurátorky ide o mladú spoločnosť, ktorá nemá žiadny dlhodobý hmotný ani nehmotný majetok, pričom eviduje dlhodobé pohľadávky.

Prokurátorka označila za nesporné, že odsúdený vyvinul snahu a začal preukazovať polepšenie, o čom svedčia dve disciplinárne odmeny, avšak táto skutočnosť sama o sebe nestačí na konštatovanie, že odsúdený na slobode povedie riadny život. Uviedla, že z výpisu registra trestov odsúdeného je evidentné, že mu už bola daná „druhá šanca“ na vedenie riadneho života v pohode podmiennečného odsúdenia či uložený alternatívny peňažný trest, avšak odsúdený tieto šance nevyužil. Prokurátorka zároveň poukázala na akúsi gradáciu v závažnosti páchania trestnej činnosti odsúdeným. Opakovane uviedla, je toho názoru, že odsúdený nespĺnil zákonné podmienky pre pozitívne rozhodnutie o podmiennečnom prepustení, a to konkrétne druhú materiálnu podmienku spočívajúcu v budúcom vedení riadneho života. Navyše súd svoje rozhodnutie v napadnutom uznesení nijako logicky nezodôvodnil, len svoj záver oprel o uloženie peňažného trestu, o skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu po prvýkrát a o prísľub do zamestnania. Poukázala na to, že odsúdený sa v minulosti dopúšťal úmyselných trestných činov, a to počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia.

Pokiaľ ide o posúdenie splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie, prokurátorka uviedla, že súd musí obligatórne skúmať, či u odsúdeného došlo k polepšeniu, teda či užho prebehol proces vnútornej premeny oprávňujúci „nádej“, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, v rámci čoho musí zväziť aj povahu a závažnosť spáchaných trestných činov, za ktoré si odsúdený odpykáva trest odňatia slobody, a to v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osobnosti, jeho vlastností a postoja k spáchanej trestnej činnosti.

Podľa názoru prokurátorky u odsúdeného nebola splnená druhá materiálna podmienka, pretože nielen predchádzajúce odsúdenie, ale ani podmiennečný trest odňatia slobody nevedli k jeho náprave a nezabránili mu v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Poznamenala, že je potrebné skúmať osobu odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, prostredie, v ktorom žil, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu, postoj k spoločenským normám s tým cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život.

Má za to, že ak by u odsúdeného došlo k uvedomeniu si protiprávneho konania a úprimnej ľútosti, nedopustil by sa spáchania ďalšieho trestného činu, nieto ešte viacerých úmyselných trestných činov v rámci plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia. Okresný súd pri rozhodovaní tak mal brať do úvahy nie len trestnú minulosť a odsúdenia, ale aj skutočnosť spáchania úmyselného trestného činu v rámci plynutia skúšobnej doby, pretože opakované páchanie trestných činov svedčí o nekritickom postoji odsúdeného k trestnej činnosti. Je toho názoru, že všetky vyššie uvedené skutočnosti zakladajú dôvodné pochybnosti o úprimnosti aktuálne formálne deklarovaného postoja odsúdeného k trestnej činnosti. Dodala, že odsúdený nemá na podmiennečné prepustenie nárok, ide o mimoriadny inštitút, avšak to neznamená, že by súdy mali možnosť ľubovoľného rozhodovania alebo že by nemali svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť.

V závere uviedla, že okresný súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal so všetkými skutočnosťami pre spravodlivé rozhodnutie a navrhla, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol sám tak, že žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie zamietne.

K sťažnosti okresnej prokurátorky sa vyjadril aj odsúdený listom zo dňa 05.08.2025, v ktorom uviedol, že prokurátorka napadla sťažnosťou len súdom konštatované splnenie druhej materiálnej podmienky, teda očakávania vedenia riadneho života v budúcnosti, pričom svoju argumentáciu oprela o správanie odsúdeného v minulosti. Uviedol, že trestná minulosť odsúdeného predstavuje dôležité hľadisko pri skúmaní splnenia podmienok na podmienené prepustenie, avšak dodal, že prognóza budúceho správania odsúdeného nesmie byť založená len na nej. Naopak, je potrebné zohľadniť aj aktuálne poznatky o osobnosti odsúdeného, stave jeho nápravy ako aj prostredí, v ktorom sa po podmienenom prepustení ocitne.

Poukázal na argumentáciu okresného súdu v napadnutom uznesení, že odsúdený je vo výkone trestu po prvýkrát, pričom poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5Tos/46/2025-277 z 15.04.2025.

Argumentáciu prokurátorky, že napadnuté uznesenie je arbitrárne, nepreskúmateľné a jeho obsah spočíva len v doslovnom skopírovaní hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou považuje za zavádzajúce a nesprávne. V prvom rade poukázal na skutočnosť, že hodnotenia riaditeľa ÚVTOS je dôležitý dôkazný prostriedok, pretože riaditeľ ústavu disponuje najkomplexnejšími a najrelevantnejšími informáciami o odsúdenom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Urtos/6/2020 z 18.11.2020). Vzhľadom na záver hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktorý odporúča odsúdeného podmienené prepustiť bez uloženia primeraných povinností a obmedzení je podľa odsúdeného možné konštatovať, že prvá materiálna podmienka je splnená.

Ďalej uviedol, že prokurátorka vyčítala okresnému súdu, že splnenie prvej materiálnej podmienky odôvodnil len skopírovaním hodnotenia riaditeľa ústavu. Prokurátorka síce poukázala na 7 záznamov v registri trestov u odsúdeného, avšak na druhej strane opomenula spomenúť, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, a že jeho správanie je hodnotené kladne a bez negatívnych záznamov. Okresný súd podľa odsúdeného správne uviedol ako pozitívne faktory vedenia riadneho života v budúcnosti stabilné rodinné prostredie odsúdeného, sociálne zabezpečenie aj predpoklad budúceho zamestnania. Výhrady prokurátorky k spoločnosti BM13-Company považuje za irelevantné a nesprávne. Prokurátorka tiež zabudla uviesť aj kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. Tvrdenia prokurátorky, že opakované páchanie úmyselných trestných činov odsúdeným nasvedčuje nekritickému postoju odsúdeného k svojej trestnej činnosti a že resocializačná prognóza je nepriaznivá, označil odsúdený za odporujúce hodnoteniu riaditeľa ústavu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odsúdený označil námietky okresnej prokurátorky za nesprávne, neobjektívne, zavádzajúce a v rozpore s hodnotením riaditeľa ÚVTOS. Dodal, že pokiaľ by záver súdu o nesplnení očakávania riadneho života bol založený primárne na okolnostiach a dôvodoch, ktoré hrali rolu pri ukladaní trestu, znamenalo by to porušenie zásady ne bis in idem zakotveného v čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd.

V závere navrhol, aby krajský súd sťažnosť okresnej prokurátorky zamietol.

Odsúdený prítomný na verejnom zasadnutí sa po porade s obhajcom vzdal práva na podanie sťažnosti a to aj za osoby podať v jeho prospech odvolanie (č. I. 21 spisu).

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Krajský súd ako sťažnostný súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z vyššie citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a dospel k záveru, že okresný súd po doručení žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody postupoval procesne bez akýchkoľvek pochybení, keď vo veci určil termín verejného zasadnutia na deň 18.06.2025, kde mal odsúdený možnosť vyjadriť sa k podanej žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vykonal všetky dôkazy, ktoré sú potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie o žiadosti

odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodol spôsobom, ktorý si sčasti osvojil aj krajský súd.

Sťažnostný súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že v prípade odsúdeného možno vyhovieť jeho návrhu na podmiennečné prepustenie. Zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Prvostupňový súd správne skonštatoval splnenie formálnej podmienky ako aj prvej materiálnej podmienky – vykonanie potrebnej časti z výmery uloženého trestu a preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením povinností. Sťažnostný súd len opakuje, že počas výkonu trestu odňatia slobody bolo správanie odsúdeného vždy na požadovanej úrovni, nevyskytli sa u neho žiadne negatívne poznatky, bol dvakrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Zo žiadnych skutočností, ktoré boli zistené prvostupňovým súdom nevyplýva nesplnenie tejto podmienky, práve naopak možno mať za preukázané, že uložený trest mal na odsúdeného pozitívny vplyv a tento splnil svoj účel.

Rovnako správne posúdil prvostupňový súd aj splnenie druhej materiálnej podmienky, a síce, že je možné od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený má príslub do zamestnania, má zabezpečené bývanie a vytvorené rodinné zázemie. Navyše odsúdený má kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a úspešne absolvoval protitoxikomanické liečenie. Sťažnostný súd je toho názoru, že podmiennečné prepustenie odsúdeného môže mať na odsúdeného pozitívny vplyv, jednak ho odradí od páchania ďalšej trestnej činnosti a zároveň ho motivuje k vedeniu riadneho života. Vzhľadom na to, že sťažnostný súd konštatoval splnenie prvej materiálnej podmienky, t. j. polepšenie odsúdeného, kedy sťažnostný súd predpokladá, že potlačil záporné vlastnosti a sklony, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, od odsúdeného právom očakáva, že už bude viesť riadny život, a to nielen v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody alebo v rámci dohľadu probačného a mediačného úradníka.

S poukazom na výchovný účel trestu podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona a na okresným súdom správne preukázané polepšenie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, tak možno rozumne predpokladať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny spôsob života, k čomu má dopomôcť nielen skúšobná doba uložená v primeranej dĺžke za súčasného nariadenia probačného dohľadu spojeného s primeranými obmedzeniami a povinnosťami, ktoré by mali eliminovať rizikové faktory u odsúdeného.

Pokiaľ ide o splnenie troch zákonom stanovených podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, sťažnostný súd si závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení (časti o splnení podmienok na podmiennečné prepustenie) osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení. V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Sťažnostný súd sa však nestotožnil so skutočnosťou, že prvostupňový súd neuložil odsúdenému v rámci plynutia skúšobnej doby v trvaní 3 (tri) roky dohľad probačného a mediačného úradníka a uloženie primeraných povinností a obmedzení, ktoré by bol odsúdený v rámci tohto dohľadu povinný dodržiavať v zmysle § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona.

Sťažnostný súd je názoru, že vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného a závažnosť trestného činu, pre ktorý mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody je potrebné odsúdenému uložiť skúšobnú dobu, avšak len uloženie skúšobnej doby považuje sťažnostný súd vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti, ktorej sa odsúdený dopustil, za nedostatočnú.

Uvedenú skúšobnú dobu, nariadený dohľad a uložené povinnosti a obmedzenia považuje krajský súd za plne dostatočné na dosiahnutie resocializácie a plnej nápravy odsúdeného, ktorý má možnosť preukázať, že i vykonaný trest v kratšom trvaní, než bol uložený, je schopný splniť účel trestu. V opačnom prípade súd rozhodne o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia.

So sťažnostnou námietkou prokurátorky, že napadnuté uznesenie je arbitrárne, sa krajský súd nestotožnil, a to z dôvodu, že samosudkyňa sa stručným, ale za to výstižným spôsobom vyjadrila k splneniu každej zo zákonom stanovených podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd sa vo svojom rozhodnutí zameril na zistenie splnenia všetkých do úvahy prichádzajúcich predpokladov (formálnych a materiálnych) na uplatnenie tohto trestnoprávneho inštitútu. Skutočnosť, že prokurátorka zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci okresný súd, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Postup okresného súdu o splnení podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu na

slobodu, sa vzhľadom na predchádzajúce závery krajskému súdu nejaví ako svojvoľný a arbitrárny. Sťažnostný súd je toho názoru, že okresný súd uviedol vo svojom rozhodnutí dostatočne konkrétne a náležité argumenty, ktoré podporujú zákonnosť postupu pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie.

Vzhľadom na sťažnostné námietky okresnej prokurátorky krajský súd predovšetkým zdôrazňuje, že hoci má odsúdený v odpise z registra trestov evidovaných celkovo 7 záznamov, pričom jeho trestná činnosť je rôznorodého charakteru, odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody. Zároveň aj všetky vyššie uvedené pozitívne „poznatky“ o odsúdenom (vyplývajúce z hodnotenia ústavu) sú pozitívnymi predpokladmi pre úspešnú resocializáciu odsúdeného a výrazne znižujú riziko opätovného spáchania trestnej činnosti. Preto aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený je schopný viesť na slobode riadny život, k čomu mu môžu napomôcť pozitívne rodinné vzťahy s rodinou a priateľmi, zabezpečené bývanie a prísľub do zamestnania, ktoré sú tiež dôležitými predpokladmi pre jeho úspešnú resocializáciu. Je preto možné a dôvodné dať odsúdenému šancu preukázať, že sa napravil pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

V súhrne potom k sťažnostným námietkam okresnej prokurátorky je potreba uviesť, že podľa názoru krajského súdu úvahy okresného súdu vychádzajú zo zistených skutočností, svedčiacich nielen v prospech, ale aj v neprospech odsúdeného (na rozdiel od argumentácie okresnej prokurátorky v dôvodoch podanej sťažnosti), pričom obsahujú logické a rozumné argumenty, vychádzajúce z individuálnych okolností tohto prejednávaneho prípadu. Okresnej prokurátorky je síce možné dať za pravdu, že vzhľadom na doterajšiu trestnú minulosť odsúdeného (7 záznamov v registri trestov) sa javia možnosti nápravy odsúdeného za sťažnené, avšak po prehodnotení všetkých skutočností svedčiacich v prospech odsúdeného aj v jeho neprospech vo veci konajúce súdy pritom nezistili také konkrétne okolnosti, či prekážky, pre ktoré by odsúdený nemohol byť z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený.

Podmiennečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia nápravy a resocializácie odsúdeného. Neznamená však ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie v prevýchovom a resocializačnom procese v iných podmienkach. Skrátene účinky priameho výkonu trestu odňatia slobody sa v prípade podmiennečného prepustenia dopĺňajú hrozbou jeho ďalšieho pokračovania, pričom sa odsúdenému dáva možnosť preukázať, že i vykonaný trest v kratšom trvaní, než bol uložený, je schopný splniť účel trestu.

Aj keď podľa názoru prokurátorky v prípade odsúdeného nešlo o akési jednorazové vybočenie z inak kladného a príkladného správania sa odsúdeného na slobode, je znova potrebné zopakovať, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát a vzhľadom na hodnotenie ústavu je možné skonštatovať, že účel trestu podľa § 34 Trestného zákona je v prípade odsúdeného naplnený ešte pred výkonom celej stanovenej dĺžky trestu odňatia slobody. Teda keďže odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, neexistuje v jeho prípade negatívny poznatok o tom, že by tento druh trestu nemal pozitívny vplyv na jeho prevýchovu. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej by vystupovala do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Je síce pravdou, že neexistuje „istota“, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život. Takúto istotu súdy rozhodujúce o podmiennečných prepusteniach prakticky nemajú a ani nemôžu nikdy mať. Súčasne ale nebolo možné ustáliť, že pre takýto záver nebolo možné mať ani rozumný dôvodný predpoklad. Z vyššie uvedených dôvodov tohto rozhodnutia krajského súdu práve naopak takýto dôvodný predpoklad vyplýva. Z pohľadu vyššie uvedených skutočností zistených okresným súdom považoval krajský súd za potrebné v rámci rozhodnutia o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody určiť mu skúšobnú dobu v trvaní tri roky a uložiť primerané obmedzenia a povinnosti, kedy bude mať odsúdený možnosť plne preukázať skutočné polepšenie a tak súd ako i spoločnosť „de facto“ presvedčiť, že poskytnutá šanca mala svoj preventívny význam.

Prokurátorka v sťažnosti poukazovala v súvislosti s druhou materiálnou podmienkou okrem iného aj na trestnú minulosť odsúdeného (ktorá je podľa jej názoru gradujúca), na povahu a závažnosť trestných činov, na skutočnosť, že odsúdený sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Treba dodať, že i pri trestnej minulosti je potrebné vysporiadať sa so správaním odsúdeného počas výkonu trestu v kombinácii so zárukami, ktorých využitie zákon ponúka. Týmto okolnostiam kriminálnej analýzy života odsúdeného v tomto konkrétnom prípade prokurátorka prisúdila v konečnom dôsledku väčší význam než samotnej otázke polepšia sa odsúdeného počas

výkonu trestu a dôvodného očakávania vedenia riadneho života z jeho strany, ktorá je pre aktuálne rozhodovanie kľúčová.

Možno uzavrieť, že vzhľadom na uvedené sťažnostný súd pristúpil k postupu podľa

§ 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, teda zrušeniu napadnutého uznesenia, ktorým bola odsúdenému určená skúšobná doba na 3 roky a rozhodol sám tak, že podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určil odsúdenému skúšobnú dobu vo výmere 3 roky s probačným dohľadom v trvaní 2 roky a zároveň odsúdenému uložil primerané povinnosti a obmedzenia v zmysle § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, konkrétne povinnosť spočívajúcu v príkaze počas skúšobnej doby podmieneného prepustenia s probačným dohľadom zamestnať sa resp. legálnou cestou si zabezpečovať prostriedky na svoje živobytie, alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, povinnosť spočívajúcu v príkaze počas skúšobnej doby podmieneného prepustenia s probačným dohľadom pravidelne raz za 2 (dva) mesiace, prvýkrát nasledujúci pracovný deň po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, dostaviť sa počas trvania probačného dohľadu k probačnému a mediačnému úradníkovi súdu a (i) oznámiť mu adresu svojho aktuálneho pobytu a svoju aktuálnu doručovaciu adresu a tiež (ii) oznámiť mu a preukázať aktuálny spôsob a zdroje svojej obživy ako aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania a/alebo disponovania s omamnými a/alebo psychotropnými látkami.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.